

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Ka. 431.5.2019.4

Poznań, 27 czerwca 2019 r.

**Pani
Emilia Szyszka
Kierownik**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Ostrowska 93
63 – 405 Sierszewice

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu, w dniach 17, 24, 28 i 31 maja 2019 r., przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierszewicach, z siedzibą pod adresem: 63 – 405 Sierszewice, ul. Ostrowska 93, określanym w dalszej części skrótem „GOPS”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości przyznawania świadczeń oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 19 czerwca 2019 r.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń.

I. W zakresie kadry zatrudnionej w GOPS, stwierdzono, że:

1) kierownik i pracownicy GOPS realizujący zadania pomocy społecznej tj.:

- 2 starszych pracowników socjalnych i 2 pracowników socjalnych, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, zgodnie z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.),

- 3 opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznego oraz osoba z Fundacji Centrum Terapii „Tęcza” z Odolanowa, świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osoby z zaburzeniami psychicznymi, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, jak i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598 ze zm.),

2) spełniony jest ustawowo określony wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych w GOPS, proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Jak ustalono, na jednego pracownika socjalnego w dniu rozpoczęcia kontroli, przypadało 49 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

II. W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń pomocy społecznej, sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranej próby badawczej, stanowiącej co najmniej 20% liczby osób/rodzin korzystających z realizowanych przez GOPS form pomocy w okresie objętym kontrolą (jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji), tj. wybranych losowo akt 43 osób/rodzin, w tym 114 spraw, zakończonych 114 decyzjami administracyjnymi.

W wyniku analizy powyższej dokumentacji, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia, które szczegółowo zostały opisane w protokole kontroli.

1. Decyzje administracyjne, szczegółowo opisane w protokole kontroli:

- nie spełniają wymogów art. 107 § 1 pkt 4, pkt 6 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) w zakresie: podstawy prawnej i uzasadnienia prawnego.

- zawierają nieprecyzyjny zapis wynikający z art. 109 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. W zakresie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, stwierdzono, że na 114 spraw podlegających kontroli:

- w 4 sprawach, w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, pracownicy socjalni GOPS dokonali adnotacji, dotyczących sytuacji wnioskodawcy, zaproponowanej formy pomocy oraz kierownik GOPS zatwierdził planu pomocy w kwestionariuszu poprzednio sporządzonego wywiadu środowiskowego - powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej,

- w 7 sprawach GOPS nie sporządził aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego u osób korzystającej ze stałej formy pomocy, która to aktualizacja winna być sporządzana nie rzadziej niż co 6 miesięcy – co narusza przepis art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

- w 3 sprawach aktualizacja wywiadu środowiskowego sporządzona została z uchybieniem ustawowo określonego terminu do jej sporządzenia, co narusza przepis art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej, w związku z naruszeniem przepisu art. 57 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W wydanych decyzjach, przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, GOPS nie określił zakresu, jak i miejsca świadczenia tych usług – czym naruszono przepis art. 50 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. W jednym przypadku GOPS niewłaściwie ustalił odpłatność za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – niezgodnie z przepisem § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

5. W jednym przypadku GOPS wydał decyzję w niewłaściwym trybie – czym naruszył przepis art. 162 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym przedmiotowa decyzja wydana została w oparciu o decyzję, która nie funkcjonowała jeszcze w obrocie prawnym, gdyż nie została jeszcze dostarczona stronie. Powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 110 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. W jednej ze sprawdzonych spraw, dokonano zmiany decyzji orzekając o prawie do zasiłku stałego wstecz – co stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

III. W zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych, jakie wydał wojewoda wielkopolski w piśmie z dnia 3 lutego 2012 r. PS.Ka-4.431-15/11 kierownikowi GOPS po ostatniej kontroli, ustalono, że spośród 11 ww. zaleceń:

1) nie oceniono realizacji dwóch zaleceń pokontrolnych, dotyczących:

- wznawiania postępowań administracyjnych tylko w przypadkach określonych w przepisie art. 145 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż zgodnie ze złożonym oświadczeniem kierownika, w okresie objętym kontrolą GOPS nie prowadził postępowań w powyższym zakresie,

- przekazywania sprawozdań do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w wymaganych terminach, z uwagi na fakt, iż program kontroli nie przewiduje tego zagadnienia.

2) GOPS zrealizował 6 zaleceń pokontrolnych, co szczegółowo opisane zostało w protokole kontroli, przy czym w przypadku jednego z nich, dotyczącego ustalania dochodu osoby/rodziny, stwierdzono, że na 114 sprawdzonych spraw, tylko w jednej z nich (opisanej w protokole kontroli), GOPS ustalił dochód osoby występującej o pomoc, niezgodnie z przepisem art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej. Z uwagi na incydentalny charakter ww. nieprawidłowości, odstępuje się od zalecenia pokontrolnego w powyższym zakresie.

3) GOPS częściowo zrealizował 2 zalecenia pokontrolne, w zakresie:

- wyeliminowania w wydawanych decyzjach (w podstawie prawnej i uzasadnieniu faktycznym), nieaktualnych w dniu ich wydania rozporządzeń w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, nieaktualnych źródeł publikacji ww. Kodeksu postępowania administracyjnego oraz faktów nieadekwatnych do ustaleń poczynionych podczas wywiadu środowiskowego, dotyczących sytuacji osób/rodzin. Natomiast nie zrealizowano powyższego zalecenia, w zakresie precyzyjnego redagowania podstawy prawnej decyzji. Stwierdzono, że w podstawie prawnej decyzji szczegółowo opisanych w protokole kontroli nie wskazano jednostek redakcyjnych przytoczonych przepisów danego aktu prawnego tj. konkretnych paragrafów, ustępów, punktów, liter, jak i wskazane są w nich niewłaściwe w danej sprawie przepisy ww. ustawy o pomocy społecznej, co nie wyczerpuje dyspozycji przepisu art. 107 § 1 pkt 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

- stwierdzania wygaśnięcia decyzji, w przypadku gdy wydana decyzja stała się bezprzedmiotowa, zgodnie z przepisem art. 162 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż spośród dwóch spraw podlegających w tym zakresie kontroli, w jednej z nich stwierdzono wygaśnięcie decyzji w sytuacji gdy sprawa ta nie miała znamion sprawy bezprzedmiotowej.

4) Nie zrealizowane zostało jedno zalecenie pokontrolne, gdyż w 4 ze sprawdzonych spraw, opisanych w protokole kontroli, pracownicy GOPS nadal w przypadku kolejnego wniosku o pomoc, adnotacji dotyczącej wniosku i sytuacji życiowej wnioskującego, proponowanej formy pomocy oraz zatwierdzonego planu pomocy, dokonali w kwestionariuszu poprzednio przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Powyższe narusza przepis art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zalecam:

1. Wydawanie decyzji administracyjnych spełniających wymogi art. 107 § 1 pkt 4, pkt 6 i § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie: podstawy prawnej i uzasadnienia prawnego.

Zauważyć należy, że pomimo otrzymania przez GOPS do wykonania zalecenia pokontrolnego o tej samej treści już po ostatniej kontroli, przeprowadzonej w 2011 r., powyższą nieprawidłowością dotknięte były decyzje szczegółowo opisane w protokole kontroli, które podlegały ocenie podczas niniejszej kontroli.

Z tego też względu, kierownik GOPS, w ramach sprawowanego nadzoru oraz pracownicy GOPS winni dołożyć wszelkich starań, aby precyzyjnie redagować wydawane decyzje w zakresie podstawy prawnej i uzasadnienia prawnego i w dalszej pracy wyeliminować ww.

nieprawidłowość, a także doprecyzować w decyzjach zapis art. 109 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w terminach zgodnych z przepisem art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej, mając jednocześnie na względzie przepis art. 57 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, bezwzględne wykorzystywanie każdorazowo do tego celu odrębną, właściwą część kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

3. W wydawanych decyzjach, przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi określanie zakresu, jak i miejsca świadczenia tych usług – zgodnie z przepisem art. 50 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. Właściwe ustalanie odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zgodnie z przepisem § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

5. Stwierdzanie wygaśnięcia decyzji, tylko w przypadkach przewidzianych w przepisie art. 162 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. W przypadku gdy wydanie decyzji administracyjnej zależne jest od innego rozstrzygnięcia, wydawanie decyzji tylko w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie to funkcjonuje w obrocie prawnym, zgodnie z przepisem art. 110 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

7. Niedokonywanie zmian/uchyleń decyzji ostatecznych w sprawie świadczeń pomocy społecznej wstecz – zgodnie z przepisem art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej (patrz wyroki: *WSA w Krakowie z dnia 17 lipca 2008 r., sygn. Akt II SA/Kr 601/07*, wyrok *WSA w Krakowie z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. Akt III SA/Kr 274/09*, wyrok *WSA we Wrocławiu z dnia 16 listopada 2010 r. sygn. Akt IV SA/Wr 423/10*, wyrok *NSA w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2010 r., sygn. Akt I OSK 654/10*, wyrok *WSA w Lublinie z dnia 26 maja 2011 r., sygn. Akt II SA/Lu 265/11*).

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Łukasz Krysztofiak
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Rada Gminy Sieroszewice

63 – 405 Sieroszewice, ul. Ostrowska 65

Dokument sporządziła: Ewa Nadera - starszy inspektor wojewódzki

Data sporządzenia dokumentu: 1 lipca 2019 r.